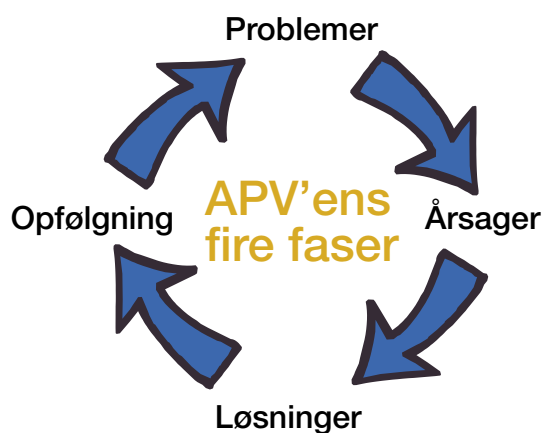

Arbejdspladsvurdering for JORD- OG KLOAKARBEJDE

Arbejdspladsvurdering, APV er jeres vigtigste værktøj i det daglige arbejde med at skabe et godt arbejdsmiljø. En APV består af fire faser:

- ▶ PROBLEMER: Hvilke problemer har vi med arbejdsmiljøet?
- ▶ ÅRSAGER: Hvilke årsager har ført til problemerne?
- ▶ LØSNINGER: Hvordan fjerner vi årsagerne og løser problemerne?
- ▶ OPFØLGNING: Har vi gjort, som vi aftalte? Og virker det?

De vigtigste arbejdsmiljø-problemer ved jord og kloakarbejde

- ▶ Risiko for ulykker, fx ved sammenskrivning af udgravninger og påkørsler.
- ▶ Tunge løft og dårlige arbejdsstillinger, fx ved optagning af belægning og håndgravning.
- ▶ Støj og vibrationer fra værktøj og maskiner.

Grundskema til arbejdspladsvurdering, APV

Tag notater her

Hvilke problemer har vi?

Gennemgå arbejdspladsen og de forskellige arbejdsopgaver sammen med de ansatte.

- ▶ Hvornår oplever vi, at arbejdet er hårdt eller belastende?
- ▶ Er nogen blevet syge af arbejdet?

Tag notater her

Hvad er årsagen til problemerne?

Overvej, hvad problemet skyldes.

- ▶ Mangler vi uddannelse, maskiner og værktøj?
- ▶ Er tidspresset for stort?
- ▶ Er problemet årsag til sygefravær?

Tag notater her

Hvordan løser vi problemerne – og hvornår?

Lav en plan for, hvordan I vil løse de problemer, I har fundet.

- ▶ Hvilke problemer er vigtigst at få løst?
- ▶ Hvordan løser vi dem? Hvornår?
- ▶ Hvem har ansvaret for at udføre det, vi har besluttet?

Tag notater her

Virker løsningerne?

Aftal, hvordan og hvornår I vil følge op på planen.

- ▶ Har vi gennemført det, vi aftalte?
- ▶ Virker det?
- ▶ Hvornår skal vi næste gang lave APV?

Løsninger på typiske problemer ved jord- og kloakarbejde

Når I skal finde en løsning på problemer med arbejdsmiljøet, kan I tage udgangspunkt i følgende:

- ▶ Undersøg arbejdsområdet grundigt, inden I går i gang med arbejdet. Vær særligt opmærksomme på forurenede jord og nedgravede ledninger.
- ▶ Sørg for korrekt afspærring, afmærkning og skiltning af arbejdsstedet, bl.a. som beskyttelse mod trafik.
- ▶ Undgå jordskred ved udgravninger til byggegruber, rør, ledninger mv. Brug fx afstivning eller gravekasse.
- ▶ Ryd op, så ingen snubler i værktøj og materialer.
- ▶ Undgå tunge løft og dårlige arbejdsstillinger ved fx håndgravning. Brug tekniske hjælpemidler, hvor det er muligt.
- ▶ Sørg for at de nødvendige tekniske hjælpemidler og personlige værnemidler er til stede – og at de bliver brugt. Sørg for, at der er brugsanvisninger på maskiner og tekniske hjælpemidler.
- ▶ Læg vægt på, hvordan førerkabinen er indrettet, når I skal købe entreprenørmaskiner.
- ▶ Vælg de maskiner og arbejdsmetoder, der støjer og vibrerer mindst. Planlæg arbejdet, så færrest muligt udsættes for støjen – og i så kort tid som muligt. Brug altid høreværn, når I arbejder i nærheden af støjende maskiner og arbejdsprocesser.
- ▶ Skab variation i arbejdet – det mindsker generne fra både uheldsmæssige og ensidige arbejdsstillinger og fra vibrationer.

De vigtigste regler om APV

Målet med en APV er at få styr på arbejdsmiljøet og sikre, at I på virksomheden forholder jer til de væsentlige problemer i faget. Alle virksomheder har pligt til at lave en APV. I skal lave en APV:

- ▶ Mindst hvert 3. år.
- ▶ Hver gang I får nye maskiner eller indfører nye arbejdsmetoder.

Det er ledelsens ansvar, at der bliver lavet APV. Som regel er det sikkerhedsrepræsentanten og lederen, der laver APV i samarbejde med de ansatte.

APV'en skal være skriftlig og alle ansatte skal kunne se den. Der er ingen fast formel for, hvordan APV'en skal laves. I kan selv vælge, hvilken APV-metode I vil bruge. Men I skal altid besvare spørgsmålene i skemaet til venstre og vurdere virksomhedens sygefravær.

Arbejdsbeskrivelse – et supplement til APV'en

Det kan være en god ide at supplere virksomhedens arbejdspladsvurdering med en vurdering af den enkelte arbejdsopgave – en såkaldt arbejdsbeskrivelse.

I forbindelse med tilbudsgivning er det ofte et krav, at I beskriver i detaljer, hvordan I konkret vil udføre en bestemt arbejdsopgave og samtidig sikre, at arbejdsmiljøet er i orden.

Arbejdsbeskrivelsen tager gerne udgangspunkt i virksomhedens egen APV, men den har særligt fokus på forholdene på den konkrete byggeplads og de opgaver, som skal udføres.

Arbejdsbeskrivelsen er især vigtig, når I skal udføre arbejdet på en anden måde, end I plejer. Det kan fx ske, hvis bygherren stiller særlige krav til arbejdsmetoder, hvis der er vanskelige pladsforhold på byggepladsen eller hvis arbejdet er farligt. De særlige forhold, man skal tage højde for, kan fx fremgå af udbudsmaterialet eller af bygherrens plan for sikkerhed og sundhed.

En grundig arbejdsbeskrivelse er også et godt grundlag for at give medarbejderne instruktion, før I går i gang med arbejdet på en byggeplads.

Få mere at vide

På www.bar-ba.dk kan du bl.a. finde BAR Bygge & Anlægs vejledninger og materialer. De vigtigste ved jord- og kloakarbejde er:

- ▶ Branchevejledning om gravearbejde i nærheden af eksisterende ledningsnet.
- ▶ Branchevejledning for afmærkning af vejarbejde.
- ▶ Vejregler for afmærkning af vejarbejde (Vejdirektoratet).

Arbejdstilsynet

De vigtigste regler og vejledninger om APV fra Arbejdstilsynet:

- ▶ At-vejledning D.1.1 om arbejdspladsvurdering.
- ▶ Arbejdsmiljøvejviser nr. 9 for jord, beton og belægning.
- ▶ Arbejdstilsynets APV tjekliste for jord-, beton-, kloak- og brolæggerarbejde.

Andre materialer

Rådgivende firmaer (BST) har udarbejdet APV-redskaber, som kan fås ved henvendelse til jeres BST.